

Након бучног неуспеха референдума за промену устава, чиме би у случају успеха владајућој прозападној Алијанси за европску интеграцију (АЕИ) била пружена могућност да не распушта парламент, већ да сачува власт и у наредне четири године, партије алијансе су у значајној мери деморалисане.

Од 21 партије, које су учествовале у кампањи за одржавање референдума, само су три биле против референдума, док су све остале у овом или оном облику подржале АЕИ. Међутим, свих тих 18 партија, узетих заједно, нису могле да осигурају учешће на референдуму чак 33,3 процента грађана, колико је било неопходно па да референдум успе (није помогло ни то, што је АЕИ смањио праг учешћа на референдуму са 60 на 33 процента). На референдуму је учествовало највише 30 порцентата становништва. Самим тим је владајућим сада у Молдавији снагама исказан вотум неповерења. А то је придодало снагу опозиционим партијама – Партији комуниста Републике Молдавије (ПКРМ) и Социјал-демократској партији (СДП).

Резултат референдума приморао је председника Михаја Гимпуа да распусти парламент и објави почетак нове предизборне кампање.

Садашња изборна кампања за парламент Молдавије одликује се колосалном напеташћу, умногоме због неприкривеног мешања Запада.

Садашња изборна кампања за парламент Молдавије одликује се колосалном напеташћу, умногоме због неприкривеног мешања Запада.

Већ првих дана нове изборне кампање Молдавију је хитно посетило 27 министара иностраних послова земаља Европске уније. И сви су они промовисали напоре АЕИ за интегрисање у европску заједницу.

21. октобра 2010. године појавила се и резолуција Европског парламента, у којој Европска унија изражава задовољство због процеса реформи у Молдавији, обећава либерализацију визног режима, истина, без навођења када ће се та „либерализација“ десити. Уз сву апстрактност те резолуције она је омогућила партијама алијансе да тврди, како ће 2012. године Молдавија добити безвизни режим, а 2014. већ постати чланица Европске уније. Тојест, Брисел покушава да директно подржава АЕИ.

Познати амерички центри за разраду планова „наранџастих револуција“ већ годину дана тренирају са активистима владајуће либералне алијансе, улажући у тај посао стотине хиљада долара. Сличне задатке у односу на Молдавију решавају и други европски фондови – Жана Жореса, Конрада Аденауера итд. Цела Молдавија је затрпана плакатима: Европа – то је просперитет, ЗНД – то је сиромаштво! Председник Румуније Трајан Бесеску јавно обећава алијанси моралну и дипломатску подршку.

Познати амерички центри за разраду планова „наранџастих револуција“ већ годину дана тренирају са активистима владајуће либералне алијансе, улажући у тај посао стотине хиљада долара.

Тај исти Бесеску је изјавио, да је спреман да са Молдавијом потпише „Споразум о режиму на граници“, како би ПКРМ лишио једне од основних тема предизборне агитације. ПКРМ, СДП, Демократска партија (ДПМ), и партија „Равноправност“ увек су оптуживале Румунију због тога што не потписује са Молдавијом „Основни споразум“ и „Споразум о граници“, јер самим тим не признаје суверенитет Молдавске државе. 8. новембра, само 20 дана пре завршетка изборне кампање, Букурешт је, најзад, потписао са Молдавијом „Споразум о режиму државне границе, сарадњи и узајамној помоћи на граници“. Са молдавске стране потпис на документ ставио је лидер Либерално-демократске партије (ЛДПМ), премијер Влад Филат. Споразум не садржи политичко признање молдавско-румунске границе, али истовремено помаже лидеру ЛДПМ да „заврти“ имиџ „продорног политичара“.

Румунија данас отворено финансира приличан број листова и часописа у Молдавији, на целој територији Молдавије од пре две недеље може се пратити румунски „Први канал“, као додаток већ постојећим румунским каналима „Публика - ТВ“ и „Журнал – ТВ“, који отворено раде за АЕИ. Морамо истаћи такође, да и руски телевизијски канали, које емитују у Молдавији неке приватне компаније, најчешће раде за прорумунске партије.

Дошло се до тога, да су румунске власти прибегле и кораку без преседана – на дан избора су дозволиле бесплатан превоз аутобусима и возовима међуградског саобраћаја за студенте из Републике Молдавије, који студирају у Румунији, само да би гласали за „прорумунске партије“. Алијанса се побринула да буде отворено 80, уместо 40 изборних места у иностранству. Од тога ће у Русији, где се гласа за проруске ПКРМ и СДП, бити отворено свега 5 изборних места. А овде ради између 400 и 500 хиљада молдавских грађана. Али ће зато у Румунији бити отворено 8 изборних места, у Италији - 20 итд.

Амбасада Чешке љубазно је уступила филм о комунистичким репресијама у Чехословачкој, који се приказује на свим молдавским каналима. А фамозна „Гимпуова комисија“ за осуду тоталитаризма, која је раније предложила да се забрани ПКРМ (поједини њени чланови траже од Русије 27 милијарди долара компензације за „совјетску окупацију“), у циљу дискредитовања ПКРМ је издала збирку у три тома „Молдављани под бољшевичким терором“.

Нарочито жестоко и агресивно делује Филатова ЛДПМ. У августу и октобру Влад Филат се, уз подршку Брисела, у неформалној атмосфери састао са шефом Придњестровља Игором Смирновом. Филат је успео да издејствује пуштање у саобраћај воза Кишињов – Одеса, обећања да ће бити обновљена телефонска веза између леве и десне обале Дњестра, да ће бити поједностављен извоз придњестровских роба. Тиме је он подигао свој рејтинг међу центристичким и рускојезичким бирачима, а проруским снагама у Молдавији задат је озбиљан ударац. У западним амбасадама у Кишињову отворено се говори о томе, да Русију треба „избацити из Молдавије“ и у то ће бити уложени сви напори...

Према расположивим подацима, крајем октобра у Молдавију је допутовала група америчких и грузијских политтехнолога. Узгред речено, грузијски (а такође и српски) „експерти“ били су примећени и за време догађаја 7. априла 2009. године, приликом покушаја „наранцастог преврата“ у Кишињову.

Према расположивим подацима, крајем октобра у Молдавију је допутовала група америчких и грузијских политтехнолога. Узгред речено, грузијски (а такође и српски) „експерти“ били су примећени и за време догађаја 7. априла 2009. године, приликом покушаја „наранцастог преврата“ у Кишињову.

Пише: Богдан Цирдја
понедељак, 29 новембар 2010 06:44

Средином новембра неколико невладиних организација, које финансирају западни фондови (међу њима и фонд Сорос), организовало је акцију „Чисти парламент“, презентовавши списак од 30 „сумњивих“ политичара, који, по њиховом мишљењу, нису достојни да буду депутати. Како се могло и очекивати, 23 имена од тридесет њих узето је са бирачких спискова ПКРМ.

Од 4. до 21. новембра спроведено је шест социолошких анкета, које су издашно финансирале западне структуре. Од три компаније, које су презентовале резултате анкета, две су румунске, а трећа је директно везана за једну од либералних партија алијансе. По њиховим подацима, рејтинг ПКРМ, који је у јулу имао 45 процената, незадрживо пада – 41%, 39%, 37%, 35%. Разуме се да је реч о анкетама које „формирају“ мишљење бирача. А као противтежа томе, 18. новембра је највећи у Молдавији информативно-аналитички портал Ava.md презентовао податке социолошког истраживања, према коме ПКРМ може скупити око 53 процента гласова.

О анкети Ava.md телевизија Молдавије није ништа саопштила, али се зато подаци осталих анкета на програмима врте свакодневно. О информативној блокади опозиције, о плашењу бирача, употреби полиције да и не говоримо. Агитатори из ЛДПМ и ЛПМ, према саопштењима медија, по селима шире гласине о томе, да ако на изборима победе комунисти, њима ће бити приређен „други 7. април“.

Избори ће се одржати 28. новембра. Ипак још није касно да се нешто промени.

Богдан Цирдја је руководилац политичких програма Руског хуманитарног фонда „Признање“

Извор: Фонд стратешке културе – Москва

<http://www.fondsk.ru/>

Парламентарни избори у Молдавији: Запад игра на рескир

Пише: Богдан Цирдја
понедељак, 29 новембар 2010 06:44

(превод: Рајко Досковић)